

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МІКРОБІОЛОГІЇ І ВІРУСОЛОГІЇ ІМ Д.К.ЗАБОЛОТНОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Інституту,
академік НАНУ Микола Співак

« _____ » 2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТУ МІКРОБІОЛОГІЇ І ВІРУСОЛОГІЇ
ІМ Д.К.ЗАБОЛОТНОГО НАН УКРАЇНИ

Схвалено Вченою радою Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України протокол № 12 від 07.11.2024 р.

Київ – 2024

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К.Заболотного НАН України (Далі ІМВ НАНУ) регламентує порядок реалізації здобувачами вищої освіти ІМВ НАНУ права навчатися, стажуватися, викладати чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти або науковій установі на території України чи поза її межами, що сприятиме міжнародній інтеграції системи вищої освіти України у Європейській простір вищої освіти, впровадженню на міжнародному ринку результатів наукових розробок ІМВ НАНУ, продажу його патентів та ліцензій, залученню коштів міжнародних фондів, установ, громадських організацій тощо для виконання в ІМВ НАНУ наукових програм.
- 1.2. Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ІМВ НАНУ базується на Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 № 599), інших нормативно-правових актів, міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку.
- 1.3. Учасниками програми академічної мобільності є аспірант (здобувач) – особа, зарахована до ІМВ НАНУ для здобуття ступеня доктора філософії; докторант - особа, зарахована або прикріплена до ІМВ НАНУ для здобуття ступеня доктора наук (Стаття 61 Закону України від 01.07.2014 № 1556-VII).
- 1.4. За місцем реалізації права на академічну мобільність розрізняють на внутрішню і міжнародну академічну мобільність.
  - внутрішня академічна мобільність, право на яку реалізується здобувачем вищої освіти ІМВ НАНУ у вищих навчальних закладах або наукових установах-партнерах в межах України;
  - міжнародна академічна мобільність - академічна мобільність, право на яку реалізується здобувачем вищої освіти ІМВ НАНУ у вищих навчальних закладах або наукових установах-партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками в ІМВ НАНУ.
- 1.5. Формами академічної мобільності здобувачів вищої освіти ІМВ НАНУ є:
  - участь у спільних проєктах;
  - викладання;
  - мовне стажування;
  - наукове дослідження;
  - наукове стажування;
  - підвищення кваліфікації.

- 1.6. Основними напрямками академічної мобільності здобувачів вищої освіти ІМВ НАНУ є:
- участь у програмах двостороннього та багатостороннього міждержавного обміну здобувачами вищої освіти ІМВ НАНУ;
  - проведення спільних наукових досліджень з вітчизняними або іноземними закладами вищої освіти, науковими установами, організаціями;
  - організація міжнародних конференцій, симпозіумів та інших заходів;
  - участь у міжнародних освітніх та наукових програмах;
  - спільна видавнича діяльність;
  - надання послуг, пов'язаних із здобуттям післядипломної освіти, іноземним громадянам в Україні;
  - створення спільних освітніх і наукових програм з іноземними закладами вищої освіти, науковими установами, організаціями;
  - відрядження за кордон здобувачів вищої освіти ІМВ НАНУ для наукової роботи відповідно до міжнародних договорів України, а також договорів між ІМВ НАНУ та іноземними партнерами;
  - залучення педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників іноземних партнерів для участі в науково-педагогічній та науковій роботі у ІМВ НАНУ;
  - направлення здобувачів вищої освіти ІМВ НАНУ на виконання наукових досліджень і науково-технічних розробок;
  - інші напрями і форми, не заборонені законом.
- 1.7. Право на академічну мобільність реалізується на підставі договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм і проєктів, договорів про співробітництво між:
- Інститутом мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України та Українськими закладами вищої освіти (ЗВО), науковими установами;
  - іноземними ЗВО, науковими установами;
  - також може реалізуватися здобувачем вищої освіти ІМВ НАНУ з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією ІМВ НАНУ, де він навчається чи працює, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
- 1.8. Програми академічної мобільності здобувачів вищої освіти в ІМВ НАНУ передбачають:
- навчання у наукових установах, закладах вищої освіти – партнерах України та зарубіжжя без отримання другого документа про вищу освіту з метою вивчення окремих навчальних дисциплін,
  - проходження навчальної і виробничої практик,
  - підвищення рівня володіння іноземними мовами
  - проведення наукових досліджень
- 1.9. Права та обов'язки учасників програм академічної мобільності регулюються відповідними угодами між ІМВ НАН України та науковими установами, закладами вищої освіти – партнерами. Заклади вищої освіти – партнери після завершення навчання видають здобувачу

академічну довідку з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, проходження навчальної, педагогічної і виробничої практик, кількістю кредитів ЄКТС та інформацією про систему оцінювання навчальних досягнень.

2. Організаційне забезпечення академічної мобільності

- 2.1. Організаційний супровід академічної мобільності в ІМВ НАНУ здійснює відділ кадрів та секретар з міжнародних зв'язків, що надають методичну та технічну допомогу з оформлення документів для виїзду здобувачів вищої освіти за кордон та контролює звітність після їх повернення до України.
- 2.2. За домовленістю між установами – учасниками академічної мобільності:
  - здійснюється відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності;
  - регламентуються перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, процедура і строк їх подання;
  - визначаються етапи, фінансові умови, види та форми академічної мобільності, тривалість і зміст навчання та стажування у вищих навчальних закладах (наукових установах) - партнерах;
  - визначаються умови визнання результатів навчання, стажування або проведення наукових досліджень та звітування науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників.
- 2.3. Здобувач вищої освіти, крім вивчення у вищому навчальному закладі - партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з вищим навчальним закладом, що направив його на навчання.
- 2.4. Наукові працівники (докторанти) ІМВ НАНУ можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності.
- 2.5. Здобувачі вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до вищих навчальних закладів, наукових установ - партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти вітчизняного вищого навчального закладу, наукової установи.
- 2.6. Умови навчання та перебування учасників академічної мобільності й інші питання визначаються двосторонніми або багатосторонніми угодами між ІМВ НАН України та науковими установами/закладами вищої освіти – партнерами.
- 2.7. Перелік необхідних документів, що подаються учасниками академічної мобільності ІМВ НАНУ:
  - подання або заява здобувача вищої освіти ІМВ НАНУ на ім'я директора ІМВ НАНУ з візами-погодженнями завідувача відділу, за яким закріплений здобувач вищої освіти та/або наукового керівника,
  - копія запрошення та його переклад, завірений Вченим секретарем ІМВ НАНУ;

- договір про академічну мобільність між ІМВ НАНУ, здобувачем вищої освіти ІМВ НАНУ та вищим навчальним закладом/науковою установою – партнером (за наявності);
  - індивідуальний план академічної мобільності, підписаний здобувачем вищої освіти ІМВ НАНУ, завідувачем відділу та/бо науковим керівником, секретарем з міжнародних зв'язків ІМВ НАНУ та затверджений директором ІМВ НАНУ (за потреби).
- 2.8. Документи, зазначені в пункті 2.7, подаються до відділу кадрів ІМВ НАНУ не пізніше, ніж за 14 календарних днів до початку програми академічної мобільності.
- 2.9. Особи, що уклали договори за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти ІМВ НАНУ на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.
- 2.10. Умови приїзду іноземних здобувачів вищої освіти на запрошення ІМВ НАНУ та їх перебування в Україні визначаються додатковими договорами, укладеними між ІМВ НАНУ та запрошеною стороною.
- 2.11. Іноземні наукові, педагогічні працівники вищих навчальних закладів, наукових установ - партнерів, які залучені до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування в ІМВ НАНУ мають усі права та обов'язки працівників ІМВ НАНУ. Умови приїзду та їх перебування в Україні, фінансові умови провадження професійної діяльності іноземних учасників в ІМВ НАНУ фіксуються додатково в рамках відповідних угод, договорів тощо.
- 2.12. Перелік документів необхідних для іноземних учасників академічної мобільності:
- подання від завідувача відділу ІМВ НАНУ на ім'я директора ІМВ НАНУ;
  - копія запрошення;
  - договір про академічну мобільність між ІМВ НАНУ та іноземним учасником.

3. Фінансові умови участі у програмі академічної мобільності:

- 3.1. Виплата стипендії здобувачам вищої освіти ІМВ НАНУ зберігається у повному обсязі, якщо він не отримує фінансування за програмою академічної мобільності.
- 3.2. Виплата стипендії зберігається у повному обсязі, якщо учасник академічної мобільності отримує часткове фінансування (наприклад, програма покриває лише вартість проживання або надається гуртожиток, а кошти на дорожні витрати і харчування не передбачені програмою).
- 3.3. Здобувач вищої освіти ІМВ НАНУ не отримує кошти на відрядження, якщо він має повне фінансування участі у програмі академічної мобільності. При цьому за зазначеними особами зберігається основне місце навчання в ІМВ НАНУ до одного року.
- 3.4. Оплата праці наукового працівника (докторанта) ІМВ НАНУ – здобувача вищої освіти відповідно до законодавства зберігається за

основним місцем роботи на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності, а основне місце роботи в ІМВ НАН України за працівниками зберігається до одного року.

3.5. Іноземні здобувачі вищої освіти реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво між ІМВ НАНУ та іноземними вищими навчальними закладами/ науковими установами — партнерами:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання/стажування, проведення спільних наукових досліджень у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, в тому числі за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість вітчизняних здобувачів вищої освіти, які навчаються в іноземному вищому навчальному закладі — партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між вищими навчальними закладами договорів про міжнародну академічну мобільність.

4. Визнання результатів навчання здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

4.1. Визнання результатів навчання в рамках співпраці з науковими установами, закладами вищої освіти – партнерами відбувається на підставі наданої здобувачем вищої освіти академічної довідки, де зазначено перелік дисциплін, прослуханих здобувачем, з вказаною кількістю кредитів ЄКТС з кожної дисципліни та кількістю балів, отриманих здобувачем на іспитах, або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, прийнятої у країні вищого навчального закладу-партнера, якщо в ній не застосовується ECTS.

4.2. Академічні довідки, отримані здобувачами у вітчизняних закладах вищої освіти чи наукових установах, розглядає Вчена рада ІМВ НАНУ та приймає рішення про їх зарахування.

4.3. Наукові досягнення здобувачів вищої освіти зараховуються після заслуховування звіту здобувача на засіданні Вченої ради ІМВ НАН України.

4.4. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у вищому навчальному закладі, науковій установі-партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до ІМВ НАНУ йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.